

Αγωνιστική Συστήριση Εκπαιδευτικών

Σχετικά με την νέα εγκύκλιο του ΥΠΑΙΘΑ για την ειδική αγωγή.

Την 1^η του Οκτώβρη 2025, το Υπουργείο Παιδείας εξέδωσε την εγκύκλιο με Αρ. πρωτ. 122194/ΓΔ4, με την οποία παρέχει **«Διευκρινιστικές οδηγίες του ν. 3699/2008 (Α΄199), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει»**. Εγκύκλιος που προωθεί εντατικά την εφαρμογή του πρόσφατα ψηφισμένου νόμου, που επί της ουσίας υποβαθμίζει τα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ανοίγοντας το δρόμο για δραματική μείωση των προσλήψεων στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση στη λογική του κόστους-οφέλους.

Αμέσως μετά την κατάθεση του νομοσχεδίου που έγινε νόμος από την κυβέρνηση της ΝΔ, ασκήσαμε κριτική στην ουσία του, καθώς προέβλεπε την αντιεπιστημονική «ισοπέδωση» των δυο «ενταξιακών» θεσμών των γενικών σχολείων, δηλαδή του Τμήματος Ένταξης, (ΤΕ) και της Παράλληλης Στήριξης (ΠΣ), με την υποκριτική επίκληση της συμπερίληψης. Πιο συγκεκριμένα, όπως ορίζεται, **«Μαθητές/τριες που διαθέτουν αξιολογική έκθεση από το ΚΕΔΑΣΥ για παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση δύνανται κατά περίπτωση να υποστηρίζονται από εκπαιδευτικό ΕΑΕ του τμήματος ένταξης. Ομοίως και μαθητές/τριες που διαθέτουν αξιολογική έκθεση από το ΚΕΔΑΣΥ για τμήμα ένταξης, δύνανται κατά περίπτωση να υποστηρίζονται από εκπαιδευτικό ΕΑΕ παράλληλης στήριξης»**.

Μέχρι τώρα στα Τ.Ε. φοιτούσαν μαθητές που –κυρίως- αντιμετώπιζαν μαθησιακές δυσκολίες σε συγκεκριμένα βασικά μαθήματα (γλώσσα – μαθηματικά), τα οποία τους δυσκόλευαν στο να παρακολουθήσουν το αναλυτικό πρόγραμμα της τάξης. Οι μαθητές αυτοί παρακολουθούσαν κάποιες ώρες την εβδομάδα εξατομικευμένα μαθήματα σε ξεχωριστό χώρο, προκειμένου να αναπληρώσουν τα μαθησιακά κενά. Ο διακριτός χώρος του Τμήματος Ένταξης επιλεγόταν επειδή ήταν (και είναι) αδύνατο την ώρα της διδασκαλίας, πχ ενός γλωσσικού αντικειμένου, να γίνονται 2 διδασκαλίες ταυτόχρονα μέσα σε μια τάξη, από 2 εκπαιδευτικούς ταυτόχρονα. Στο ΤΕ ο εκπαιδευτικός ανίχνευε τις ελλείψεις που είχε ο μαθητής, συνέτασσε Εξατομικευμένο Πρόγραμμα παρέμβασης (ΕΠΕ), δημιουργούσε τμήματα μαθητών με παρόμοιες μαθησιακές ελλείψεις (συντά με μαθητές διαφορετικών τάξεων) και προσπαθούσε να καταστήσει τους μαθητές ικανούς να παρακολουθήσουν ανεμπόδιστα το αναλυτικό πρόγραμμα της τάξης, χωρίς δηλαδή υποστήριξη επιπλέον εκπαιδευτικού.

Αντίστοιχα, η Παράλληλη Στήριξη (ΠΣ) θεσμοθετήθηκε ουσιαστικά με τον Νόμο 3699/2008, όπου οι μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μπορούσαν **«να φοιτούν σε σχολική τάξη του γενικού σχολείου... Η παράλληλη στήριξη παρέχεται σε μαθητές που μπορούν με κατάλληλη ατομική υποστήριξη να παρακολουθήσουν το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της τάξης...»**.

Κι ενώ η υποστήριξη από τον εκπαιδευτικό της Παράλληλης Στήριξης θα έπρεπε να υλοποιείται με αναβαθμισμένους όρους, μόνιμο προσωπικό, σταθερό εξατομικευμένο πρόγραμμα, παιδαγωγικό και επιστημονικό περιεχόμενο παρέμβασης, αντί να προχωρήσουν σε στοχευμένα μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, δρομολογούν τη δραματική μείωση των προσλήψεων ειδικών εκπαιδευτικών, αφήνοντας παντελώς ακάλυπτους τους μαθητές.

Η νέα εγκύκλιος του Υπουργείου Παιδείας με έναν άκρως αντιεπιστημονικό τρόπο «ισοπεδώνει» τις ΠΣ και τα ΤΕ με προφανή σκοπό τη «διευθέτηση» του εκπαιδευτικού προσωπικού, που, καθ' ομολογία στελεχών του, θα περικοπεί τα επόμενα χρόνια, καθώς το τρέχον ΕΣΠΑ για την πρόσληψη προσωπικού Ειδικής Αγωγής οδεύει το 2027 στη λήξη του και οι ανάγκες της πολεμικής οικονομίας δεν επιτρέπουν τη χρηματοδότηση του θεσμού της υποστήριξης των παιδιών με Ειδικές Μαθησιακές Ανάγκες με ένα νέο πρόγραμμα ΕΣΠΑ.

Σύμφωνα με τις νέες κατευθύνσεις, οι μαθητές που είχαν 24 ώρες εβδομαδιαία ΠΣ τώρα θα έχουν το ανώτερο μέχρι 5 (περίπου 1 ώρα την ημέρα σε κάθε τάξη) από τον εκπαιδευτικό του ΤΕ, ο οποίος θα είναι «γυρολόγος» ανάμεσα στις τάξεις του σχολείου, προσπαθώντας απεγνωσμένα να υποστηρίξει μαθητές με ΔΕΠΥ, αυτισμό και απλές μαθησιακές δυσκολίες. Τις υπόλοιπες ώρες η κατάσταση μέσα στις τάξεις... δεν χρειάζεται και πολλή φαντασία για να περιγραφεί. Το ίδιο θα ισχύει και για τους εκπαιδευτικούς της ΠΣ (όπου και αν υπάρχουν στο μέλλον), οι οποίοι δεν θα υποστηρίζουν μόνο έναν μαθητή μιας τάξης, αλλά θα διαμοιράζονται στο σύνολο των μαθητών ενός σχολείου που χρήζουν ειδικής εκπαιδευτικής υποστήριξης.

Αν και το Υπουργείο Παιδείας επαναλαμβάνει στην εγκύκλιο πεισματικά ότι επιδιώκει την ένταξη και συμπερίληψη, μια και μόνο παράμετρος μαρτυρά το απόλυτα υποκριτικό «ενδιαφέρον» του: Πουθενά δεν αναφέρεται η μείωση του αριθμού των μαθητών στις τάξεις, που αποτελεί ίσως τον σημαντικότερο παράγοντα εφαρμογής προγραμμάτων εκπαίδευσης που μπορούν επί της ουσίας να στηρίξουν τους μαθητές. Η γενίκευση, την τρέχουσα σχολική χρονιά, της αναλογίας 1/25 (χρόνια απαίτηση άλλωστε του ΟΟΣΑ) σε όλες τις τάξεις των σχολείων της χώρας, αναλογία που αποτελεί τον βασικότερο παράγοντα «παραγωγής» μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες, δείχνει ότι η κατάσταση στις σχολικές τάξεις θα επιδεινωθεί τα επόμενα χρόνια.

Τέλος, με τα άρθρα που προβλέπουν ότι για «όλα αποφασίζει ο Σύλλογος Διδασκόντων» (τώρα τον θυμήθηκαν τον Σύλλογο), για την υποστήριξη μαθητών στο Ολοήμερο (αλήθεια, με τι προσωπικό;) είναι φανερό ότι επιδιώκεται να μετατεθούν ευθύνες στους εκπαιδευτικούς που δεν τους αναλογούν. Για παράδειγμα, κάθε φορά που ένας γονέας θα διαμαρτύρεται για την ελλιπή (ή ανύπαρκτη) υποστήριξη του παιδιού του στο πρωινό ή στο ολοήμερο πρόγραμμα, η απάντηση θα είναι «δε φταίει το Υπουργείο, οι εκπαιδευτικοί του σχολείου φταίνε, που δεν διαχειρίζονται καλά τα πράγματα.

Ως ΑΣΕ δεν θα κουραστούμε να επαναλαμβάνουμε ότι το πρόβλημα της πραγματικής ένταξης των μαθητών με Ειδικές Μαθησιακές Ανάγκες ή/και αναπηρίες δεν είναι «χωροταξικό», όπως συχνά τίθεται. Δηλαδή «ένταξη» είναι ό,τι γίνεται μέσα στην τάξη ή στο Γενικό Σχολείο και ό,τι γίνεται στα Τμήματα Ένταξης και Ειδικά Σχολεία είναι «γκετοποίηση». Η σχολική ένταξη – συμπερίληψη είναι η επιστημονικά τεκμηριωμένη παιδαγωγική διαδικασία που πραγματοποιείται στον κατάλληλο για το παιδί χώρο, με το κατάλληλα επιστημονικά καταρτισμένο προσωπικό, με το κατάλληλο επιστημονικό πρόγραμμα που ανταποκρίνεται στις μαθησιακές ανάγκες του κάθε παιδιού, προετοιμάζοντάς το για την ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗ ΖΩΗ.

Γι' αυτό τον σκοπό δίνουμε όλες μας τις δυνάμεις, διεκδικώντας αυτό που είναι αναγκαίο και δικαιούται το παιδί με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρία.